

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

*НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни*

**“ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ
ПРОФОРІЄНТАЦІЇ”**

(для бакалаврів, спеціалістів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено кандидатом психологічних наук, доцентом МАУП
О. Л. Туриніною, за редакцією професора *М. Л. Коломінського*

Затверджено на засіданні кафедри психології
(протокол № 5 від 11.04.01)

Перезатверджено на засіданні кафедри психології
(протокол № 11 від 10.06.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Туриніна О. Л. Навчальна програма дисципліни “Психологічні основи профорієнтації” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Психологічні основи профорієнтації”, плани семінарських і практичного занять, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольної роботи, питання для самоконтролю студентів, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вивчення курсу “Психологічні основи профорієнтації” — опанувати психологічні основи, етапи, форми та методи професійної орієнтації, набути навичок профорієнтаційної роботи.

Закріпленню та поглибленню знань з пропонованого курсу сприятиме проведення семінарських і практичного занять, тематику яких наведено у програмі, а також пошук відповідей на конт-рольні питання у відповідних джерелах зі списку рекомендованої літератури.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН вивчення дисципліни “ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ”

№ п/п	Назва теми
1	Теоретичні основи професійної орієнтації
2	Психологічні основи професійної освіти
3	Теоретико-методичні основи професіографії
4	Профорієнтаційна консультація як компонент профорієнтації
5	Психологічні особливості професійного відбору
6	Психологічна характеристика професійної придатності
7	Допрофесійний онтогенез людини як суб'єкта праці
8	Проектування професійного життєвого шляху
9	Психологічна діагностика у профорієнтації

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ до вивчення дисципліни “ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ”

Тема 1. Теоретичні основи професійної орієнтації

Профорієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення.

Мета, завдання та структура системи професійної орієнтації.

Покликання: сутність, види, форми.

Психологічний аналіз наукових концепцій вивчення професійної орієнтації.

Діагностичний підхід у профорієнтації.

Використання психотехніки у профорієнтації (Е. Тулуза, А. П'єрона, Н. Вашида).

Трифакторна модель профорієнтації Ф. Парсонса.

Виховна концепція про можливість підготовки кожної людини до кожної професії.

Особистісно зорієнтований підхід до вивчення професійної інформації.

Література [1; 4; 19; 23; 25; 40; 43]

Тема 2. Психологічні основи професійної освіти

Психологічні особливості професійної освіти як системи інформування, пропаганди та подання допомоги у виборі професії.

Психологічні основи професійної самоосвіти. Професійне виховання, його психологічна характеристика.

Професійна інформація як елемент професійної освіти та профорієнтації.

Психологічний аналіз системи профінформаційної роботи. Елементи профінформаційної роботи.

Навчально-методичні кабінети профорієнтації шкіл, училищ як важливі елементи профорієнтаційної роботи із старшокласниками.

Центри профорієнтації і діяльність психолога в них.

Психологічна характеристика професійної пропаганди та агітації.

Література [2; 9; 12; 15; 21; 22; 33; 39; 41]

Тема 3. Теоретико-методичні основи професіографії

Професіографія як джерело профорієнтаційної роботи.

Місце професіографії в системі професійної орієнтації населення.

Професіограма як система опису професій.

Розробка психологічних описів нових професій.

Психологічні умови генезису професії як системи.

Психологічні умови дроблення професії як системи.

Психологічні умови зникнення професії як системи.

Класифікація професій.

Психологічні принципи класифікації професій.

Класифікація професій за основними ознаками праці (предмет, мета, засоби, умови).

Класифікація професій за Дж. Холландом.

Класифікація професій за Е. Ро.

Класифікація професій за Є. Клімовим.

Оглядова схема чотирирівневої психологічної класифікації.

Проблеми генезису нових засобів і умов професійної діяльності.

Професіографічний аналіз і вимоги до складання професіограм.

Види професіограм: комплексні, універсальні, спеціальні та часткові.

Структура професіограм.

Спеціальність як підвид професії.

Поняття про посаду.

Психограма як ядро професіограм.

Особливості структури психограм, виконаних з позиції аналітичного, діяльнісного підходів та системної методології.

Література [6; 12; 14; 15; 19–21; 24; 25; 41; 42]

Тема 4. Профорієнтаційна консультація як компонент профорієнтації

Профорієнтаційна консультація як засіб визначення відповідності індивідуальних особливостей вимогам професії.

Види профорієнтаційної консультації. Індивідуальне та групове консультивання: психологічна характеристика.

Особливості отримання та використання психологічної інформації у профконсультаційній роботі для організації психокорекції.

Проблеми ефективності профорієнтаційної корекції в роботі психолога.

Корекція неадекватних уявлень про світ різнотипних професій у різних категорій дітей (підлітків, юнаків, хлопців, дівчат, дітей-сиріт, учнів з нервово-психічними захворюваннями).

Аналіз і корекція уявлень про професійний життєвий шлях у ранньому юнацькому віці та у людей, які змушені були змінити професію.

Аналіз і корекція подолання конфлікту ідеального та реального у людей, які змушені були змінити професію.

Література [2; 3; 9; 10; 13; 17; 18; 24; 27; 32; 33]

Тема 5. Психологічні особливості професійного відбору

Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці.

Готовність до вибору професії.

Нормативні характеристики професій, їх психологічна характеристика.

Етапи професійного відбору, їх психологічна характеристика. Фактори, які впливають на процес професійного вибору.

Значення статево-рольового фактора у професійному виборі.

Психологічні особливості відмінностей підбору професії людині та підбору людей для професії.

Стихійний професійний відбір, його психологічна характеристика.

Проектування робочих місць, трудових постів.

Конфлікт вимог діяльності та особистісних якостей людини. Участь психолога у попередженні та подоланні конфлікту.

Протипоказання до професії: психологічний аналіз.

Поняття про індивідуальний стиль діяльності, шляхи його формування. Карта-програма для розгляду індивідуального стилю діяльності.

Література [1; 6; 10; 11; 16; 18; 22; 23; 30]

Тема 6. Психологічна характеристика професійної придатності

Поняття про професійну придатність як сукупність психологічних особливостей людини, які забезпечують досягнення майстерності.

Складові професійної придатності: професійна підготовка, психофізіологічний потенціал, професійна мотивація, задоволеність або незадоволеність працею.

Абсолютність та відносність професійної придатності або непридатності. Фактори, які зумовлюють успішність формування професійної придатності.

Література [10; 12; 14; 16; 17; 30; 31; 32]

Тема 7. Допрофесійний онтогенез людини як суб'єкта праці

Психологічні умови формування дитини дошкільного віку як суб'єкта праці.

Особливості формування системи знань у дошкільників про працю дорослих.

Психолого-педагогічні умови розвитку “внутрішньої позиції” суб'єкта праці в молодшому шкільному віці.

Формування професійних інтересів і нахилів у підлітковому віці.

Психологічні умови формування переконань і моральних мотивів при виборі професії.

Формування професійної самосвідомості в ранньому юнацькому віці.

Психологічні особливості професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.

Динаміка та структура навчальних мотивів у процесі ознайомлення з різнотипними професіями в ранньому юнацькому віці.

Статевий та індивідуальний підходи при формуванні позитивної навчально-професійної спрямованості в ранньому юнацькому віці.

Формування професійних здібностей як невіддільний компонент вдалого вибору професії.

Психологічні умови формування характеру у процесі професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.

Суб'єктивна картина системи труднощів і конфліктів у процесі професійного самовизначення у старшому шкільному віці.

Психологічні умови активізації мислення та формування розумових дій у юнаків при виборі професії.

Психологічні умови самоорганізації пам'яті та уваги при виборі професії.

Підходи психологічного керівництва розвитком учня як потенційного суб'єкта професійної праці: просвітницький, діагностичний, виховний, діалогічний (партнерський), імітаційно-ігровий, комплексний і директивний. Взаємозв'язок цих підходів.

Література [3; 6–8; 11–13; 18; 28; 29]

Тема 8. Проектування професійного життєвого шляху

Поняття про професійний життєвий шлях.

Загальне уявлення про співвідношення можливих і реалізованих кроків на професійному життєвому шляху.

Структура особистісного професійного життєвого шляху.

Уявлення особистості про життєву перспективу.

Близькі та віддалені життєві цілі особистості, шляхи, засоби, умови досягнення.

Особистісний професійний план як психічний регулятор професіоналізації.

Індивідуальна ситуація вибору професії. Прийняття рішення про вибір професії, його схема.

Події на професійному життєвому шляху. Типи подій: актуальні, реалізовані, потенційні, “надсильні” (за Р. А. Ахмеровим).

Поняття про біографічні кризи особистості.
Кризи нереалізованості. Криза спустошення. Криза безперспективності.

Література [1; 3; 7; 8; 16; 17; 20; 29; 31; 35; 37; 38]

Тема 9. Психологічна діагностика у профорієнтації

Отримання психологічної інформації в роботі психодіагностика. Особливості використання психодіагностичних даних у профорієнтаційній роботі.

Психологічні проблеми застосування даних профорієнтаційної психодіагностики на практиці.

Критерії ефективності практичної роботи психодіагноста у системі профорієнтації.

Методи дослідження здібностей:

- виявлення “комунікативних та організаторських здібностей”;
- вивчення професійно важливих якостей персоналу системи “людина — машина — знакова система”;
- виявлення та аналіз професійно важливих якостей спеціалістів системи “людина — техніка”.

Методи дослідження професійних інтересів:

- “диференційно-діагностичний опитувальник (ДДО)” Є. Клімова;
- “Карта інтересів”.

Методика вивчення індивідуально-психофізіологічних особливостей особистості при виборі професії:

- діагностика особистості за допомогою психометричного тесту С. Деллінгера;
- експрес-діагностика характерологічних особливостей особистості Т. Матоліна;
- експрес-діагностика властивостей нервової системи за психомоторними показниками Є. Ільїна;
- визначення нервово-психічної стійкості ризику дезадаптації у стресі “Прогноз”;
- багаторівневий особистісний опитувальник “Адаптивність” А. Маклакова та С. Чермяніна.

Література [10; 17; 19; 20; 24; 26; 27; 31; 42; 43]

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття 1. Теоретичні основи професійної орієнтації

1. Наукові концепції вивчення професійної орієнтації.
2. Професійна освіта як система інформування, пропаганди та подання допомоги у виборі професії.
3. Поняття про професійну інформацію.

Література [2; 9; 12; 15; 21; 22; 39; 41]

Семінарське заняття 2. Професіографія як джерело профорієнтаційної роботи

1. Психологічні принципи класифікації професій. Класифікації професій.
2. Професіограма, її види, структура, вимоги до складання.
3. Психограма як ядро професіограми.

Література [6; 12; 14; 15; 19–21; 24; 25; 41; 42]

Семінарське заняття 3. Допрофесійний онтогенез людини як суб'єкта праці

1. Психологічні умови формування дитини дошкільного, молодшого шкільного та підліткового віку.
2. Формування професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.
3. Розвиток психічних процесів під час професійного самовизначення юнаків.

Література [3; 6–8; 11–13; 18; 28]

Практичне заняття. Психологічна діагностика у профорієнтації

1. Психологічні проблеми застосування даних профорієнтаційної психодіагностики на практиці.
2. Методи дослідження здібностей у профорієнтаційній роботі.
3. Методи вивчення індивідуально-психофізіологічних особливостей особистості школяра при виборі професії.

Література [10; 17; 19; 20; 24; 26; 42; 43]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Згідно з навчальним планом студенти повинні виконати контрольну роботу. Її виконання передбачає формування навичок самостійного пошуку необхідної інформації та обробки теоретичного і практичного матеріалу.

Тему контрольної роботи студент визначає самостійно за номером свого прізвища в заліковій книжці.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Професійне самовизначення та покликання.
2. Психологічні особливості професійної освіти та професійної самосвіти.
3. Розвиток людини як суб'єкта праці.
4. Життєвий шлях професіонала та нормальні кризи розвитку.
5. Професія як діяльність та сфера проявів особистості.
6. Психологічні особливості професіограми як системи опису професій.
7. Професійна характеристика окремих професій.
8. Вибір професій як важлива ланка життєвого та професійного становлення людини.
9. Психограма як ядро професіограми.
10. Психологічні умови правильного вибору професії.
11. Види професії та їх особливості.
12. Методи психологічного аналізу професійної діяльності.
13. Психологічні особливості проектування життєвого шляху особистості.
14. Протипоказання при виборі професії.
15. Профорієнтація в системі психологічної науки.
16. Професійна консультація як компонент профорієнтації.
17. Фактори, що впливають на вибір професії.
18. Професійний відбір та його психологічна характеристика.
19. Індивідуальний стиль діяльності та професія.
20. Психологічна характеристика професійної придатності.
21. Фактори, які зумовлюють успішність формування професійної придатності.
22. Формування професійних інтересів школярів.
23. Життєвий та професійний шлях особистості.
24. Біографічні кризи та професійний шлях особистості.

25. Психологічна характеристика методів дослідження професійних інтересів та нахилів.
26. Психологічна характеристика методів вивчення індивідуально-психофізіологічних особливостей школяра при виборі професії.
27. Психологічні особливості професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.
28. Індивідуальний та статевий підходи при формуванні професійного самовизначення.
29. Проблеми ефективності профорієнтаційної роботи серед молоді.
30. Генезис професії та його психологічні умови.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Мета, завдання та структура системи професійної орієнтації.
2. Психологічний аналіз наукових концепцій вивчення професійної орієнтації.
3. Особистісно зорієнтований підхід до вивчення професійної інформації.
4. Психологічні особливості професіограми як системи опису професії.
5. Професіографія та її психологічний аналіз.
6. Психологічні умови зникнення професії як системи.
7. Генезис професії та його психологічні умови.
8. Психологічні принципи класифікації професій.
9. Види професіограм та їх психологічна характеристика.
10. Поняття про психограму.
11. Структура професіограми.
12. Поняття про профорієнтаційну консультацію.
13. Види профконсультації та її психологічна характеристика.
14. Особливості отримання та використання психологічної інформації у профконсультаційній роботі для організації психоко-рекційної роботи.
15. Проблеми ефективності профорієнтаційної корекції в роботі психолога.
16. Психологічні особливості готовності до вибору професії.
17. Нормативні характеристики професій: психологічний аналіз.
18. Психологічні особливості етапів профвідбору.
19. Поняття про професійний відбір.
20. Значення статево-рольового фактора у професійному виборі.
21. Психологічні особливості підбору професії людині.

22. Психологічні особливості підбору людей для професії.
23. Протипоказання до професії: психологічний аналіз.
24. Поняття про індивідуальний стиль діяльності.
25. Шляхи формування індивідуального стилю діяльності.
26. Поняття про професійну придатність.
27. Психологічна характеристика складових професійної придатності.
28. Абсолютна та відносна непридатність: психологічна характеристика.
29. Абсолютна та відносна придатність.
30. Фактори, які зумовлюють успішність формування професійної придатності.
31. Психологічні умови формування дитини дошкільного віку як суб'єкта праці.
32. Особливості формування системи знань у дошкільників про працю дорослих.
33. Психолого-педагогічні умови розвитку "внутрішньої позиції" суб'єкта праці в молодшому шкільному віці.
34. Формування професійних інтересів і нахилів у підлітковому віці.
35. Психологічні умови формування переконань і моральних мотивів при виборі професії.
36. Психологічні особливості формування професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.
37. Індивідуальний та статевий підходи при формуванні позитивної навчально-професійної спрямованості в ранньому юнацькому віці.
38. Психологічні особливості формування професійних здібностей у ранньому юнацькому віці.
39. Психологічні умови формування характеру у процесі професійного самовизначення в ранньому юнацькому віці.
40. Психологічні умови активізації мислення та формування розумових дій у юнаків при виборі професії.
41. Психологічні умови самоорганізації пам'яті та уваги при виборі професії.
42. Формування професійних намірів старшокласників.
43. Психологічні особливості проектування професійного життєвого шляху.
44. Поняття про професійний життєвий шлях.
45. Структура особистісного професійного життєвого шляху.
46. Поняття про життєві цілі особистості.

47. Типи та варіанти реалізації особистісного професійного плану.
48. Індивідуальна ситуація вибору професії.
49. Прийняття рішення про вибір професії, його схема.
50. Поняття про події на професійному життєвому шляху.
51. Актуальні події на професійному життєвому шляху.
52. Психологічна характеристика потенційних подій на професійному життєвому шляху.
53. Поняття про біографічні кризи особистості.
54. Психологічний аналіз кризи нереалізованості.
55. Криза спустошення та її психологічна характеристика.
56. Психологічна характеристика кризи безперспективності.
57. Психологічні особливості діагностування психічних якостей особистості у профорієнтаційній роботі.
58. Особливості використання психодіагностичних даних у профорієнтаційній роботі.
59. Критерії ефективності практичної роботи психодіагноста в системі профорієнтації.
60. Психологічна характеристика методів дослідження здібностей.
61. Психологічна характеристика методів дослідження професійних інтересів.
62. Методи вивчення індивідуально-психофізіологічних особливостей школяра при виборі професії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Абульханова-Славская К. А.* Стратегия жизни. — М., 1991.
2. *Ананьев Б. Г.* Человек как предмет познания. — Л., 1968.
3. *Анциферова Л. И.* Личность в трудных жизненных условиях: переосмысление, преобразование ситуаций и психологическая защита // Психол. журн. — 1994. — № 1. — С. 3–18.
4. *Архангельский С. Н.* Схема профессионального описания профессии // Школа и производство. — 1966. — № 10. — С. 24–25.
5. *Асеев В. Г.* К истории психологического изучения профессий (20-е — 30-е годы) // Вопр. психологии труда и профтехобразования. — Иркутск, 1978. — С. 105–120.
6. *Атутов А. Р., Климов Е. А.* Проблемы психологического обеспечения подготовки молодежи к труду и выбору профессии // Вопр. психологии. — 1984. — № 1. — С. 13–19.
7. *Ахмеров Р. А.* Биографические кризисы личности: Дис. канд. психол. наук. — М., 1994.

8. *Ахмеров Р. А.* Психолого-биографический кабинет в школе // Актуальные проблемы подготовки психологов для системы образования: Материалы конф. (Чебоксарский пединститут). — Чебоксары, 1993.
9. *Болтунов А. П.* Система профориентационной работы в выпускных классах общеобразовательной школы // История советской психологии труда: Тесты. — М.: Изд-во МГУ, 1982. — С. 223–229.
10. *Борисова Е. М., Гуревич К. М.* Психологическая диагностика в школьной профориентации // *Вопр. психологии.* — 1988. — № 1. — С. 77–82.
11. *Брагина В. Д.* Представления о профессии и самооценка профессионально важных качеств учащейся молодежи // *Вопр. психологии.* — 1976. — № 2. — С. 146–156.
12. *Брылякова Л. Л.* Руководство выбором профессии. — Ижевск, 1983.
13. *Валитов М. С.* Особенности профессиональной консультации подростков // *Вопр. психологии.* — 1984. — № 6. — С. 60–83.
14. *Винокур А. Ю.* Индивидуальные особенности принятия решения о выборе профессии и их учет в профконсультации // Психолого-педагогические проблемы профориентационной работы. — Сыктывкар, 1989. — С. 6–9.
15. *Гизатулин Ш. З.* Профессиональная ориентация старших школьников. — Уфа, 1985.
16. *Гинзбург М. Р.* Жизненные планы как проявление личностного самоопределения старшеклассников // Психологические условия формирования социальной ответственности школьников. — М., 1987.
17. *Головаха Е. И.* Жизненная перспектива и профессиональное самоопределение молодежи. — К.: Наук. думка, 1988. — 144 с.
18. *Горбатенко Т. М.* Межличностные отношения и профессиональные намерения старшеклассников // *Вопр. психологии.* — 1988. — № 2. — С. 138–142.
19. *Каверина Р. Д.* Опыт психологической классификации некоторых профессий в целях профконсультации // *Вопр. психологии.* — 1978. — № 4. — С. 64–72.
20. *Климов Е. А.* Профориентация и психология // *Вестн. Моск. ун-та. Сер. 14. Психология.* — 1985. — № 1.
21. *Климов Е. А.* Психология профессионального самоопределения. — Ростов н/Д: Феникс, 1996.
22. *Коган Л. Н.* Человек и его судьба. — М.: Мысль, 1988. — 284 с.

23. *Коломинский Я. Л.* Человек: психология. — М.: Просвещение, 1986. — 224 с.
24. *Кукосян О. Г.* Профессия и познание людей. — Ростов н/Д, 1981.
25. *Лоос В. Г.* Психологическая классификация профессий для целей профессиональной ориентации школьников // *Вопр. психологии.* — 1974. — № 5. — С. 121–129.
26. *Методика индивидуальной профконсультации.* — М.: Высш. шк., 1982.
27. *Методы психологического анализа профессиональной деятельности: Обзор / Сост. С. Н. Левнева.* — Л., 1973.
28. *Парамзин В. Н.* Профессиональная направленность личности и ее формирование в школьные годы. — Новосибирск, 1987. — 140 с.
29. *Петрищева Г. П.* Жизненные планы как фактор профессионального самоопределения молодежи: Дис. канд. пед. наук. — М., 1984.
30. *Попков А. Ф.* Подготовка учащихся V–VII классов сельской школы к выбору профессии в процессе трудового обучения и общественно полезного, производительного труда: Дис. канд. пед. наук. — М., 1991.
31. *Практическая психодиагностика / Под ред. Д. Я. Райгородского.* — Самара: Издат. дом “Бахрах”, 1998. — 672 с.
32. *Профессиональная ориентация учащихся / А. Д. Сазонов, В. Д. Симоненко, В. С. Аванесов, Б. И. Бурхалов.* — М.: Просвещение, 1988.
33. *Профессиональная ориентация школьников: Тез. Всесоюз. науч.-практ. конф.* — Ярославль, 1986.
34. *Сафин В. Н., Ников Г. П.* Психологические аспекты самоопределения личности // *Психол. журн.* — 1984. — № 4. — С. 65–74.
35. *Сколько Вам лет? Линии жизни глазами психолога / Под ред. А. А. Кроника.* — М., 1993.
36. *Толстых А. В.* Возрасты жизни. — М., 1988.
37. *Толстых Н. М.* Жизненные планы подростков и юношей // *Вопр. психологии.* — 1984. — № 3. — С. 79–86.
38. *Файзулаев А. А.* Мотивационные кризисы личности // *Психол. журн.* — 1989. — № 3. — С. 23–31.
39. *Франкл В.* Человек в поисках смысла. — М., 1990. — 368 с.
40. *Чевышева В. В.* Классификация профессий и профориентация // *Вопр. психологии.* — 1971. — № 4. — С. 143–147.
41. *Шавир А. А.* Психология профессионального самоопределения. — М.: Педагогика, 1981. — 96 с.
42. *Щёкин Г. В.* Профориентация в строительстве. — М.: Стройиздат, 1990.
43. *Щёкин Г. В.* Профориентация и привлечение молодежи к труду. — К.: Знание, 1989.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Психологічні основи профорієнтації”	3
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Психологічні основи профорієнтації”	3
Плани семінарських і практичного занять.....	9
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	10
Теми контрольної роботи.....	10
Питання для самоконтролю студентів.....	11
Список рекомендованої літератури.....	13

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерна верстка

Н. В. Медведєва
Л. М. Гримальська
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-778

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП